

Formatief versus summatief

Een vergelijking van de twee typen gebruiksdoelen

Voordat je een toets maakt, is het belangrijk om te weten met welk doel je de leerlingen wilt toetsen. De keuze van het doel is bepalend voor aspecten waarop je moet letten tijdens het maken, afnemen, beoordelen en evalueren van de toets.

<i>Gebruiksdoel</i>	Formatief	Summatief
<i>Functie</i>	Toetsen om te leren. Het doel is om het leerproces te sturen.	Toetsen na het leren. Het doel is om de leeropbrengst vast te stellen.
<i>Resultaat</i>	Gedetailleerde informatie over het leerproces, denk aan leerstrategieën en denkfouten van een leerling.	Korte en bondige informatie over het niveau, denk aan een cijfer, voldoende/onvoldoende of zak-/slaagbeslissing.
<i>Belangrijke aspecten</i>	Bedenk van tevoren hoe de feedback van betekenis kan zijn voor het leeraanbod en de ontwikkeling van de leerling.	Denk van tevoren na over een beoordelingsschema, objectiviteit, normering, cesuur, toegestane hulpmiddelen, toetstijd en instructie tijdens de toets.
<i>Voorbeeld</i>	Je leerlingen oefenen hun luistervaardigheid Engels met een luistertoets van een voorgaand jaar. Je geeft feedback op de gegeven antwoorden. De feedback helpt de leerling om te zien aan welke punten hij moet werken.	Je neemt het schoolexamen luistervaardigheid Engels af. Het examen telt mee in de eindbeoordeling. Je wilt op deze manier de vaardigheid van de leerlingen beoordelen, waar ze staan en of ze aan bepaalde (gestelde) eisen voldoen, zoals referentieniveaus en leerdoelen.